

পৰিসংখ্যা আৰু কাৰ্য্যৱলী ৰূপায়ণ (এমঅ'এছপিআই) মন্ত্ৰালয়ৰ বৰ্ষান্তৰ পৰ্যালোচনা

Posted On: 18 DEC 2017 6:42PM by PIB Guwahati

- পৰিসংখ্যা আৰু কাৰ্য্যৱলী ৰূপায়ণ মন্ত্ৰালয়ৰ দুটা শাখা আছে, এটা পৰিসংখ্যা আৰু আনটো কাৰ্য্যৱলী ৰূপায়ণৰ সৈতে জড়িত। পৰিসংখ্যা শাখাটোক কোৱা হয় ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিসংখ্যীয় কাৰ্যালয় (এনএছঅ') য'ত কেন্দ্ৰীয় পৰিসংখ্যীয় কাৰ্যালয় (চিএছঅ'), কম্পিউটাৰ কেন্দ্ৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় নমুনা সমীক্ষা কাৰ্যালয় (এনএছএছঅ') সংবদ্ধ আছে। কাৰ্য্যৱলী ৰূপায়ণ শাখাত তিনিটা বিভাগ আছে, (১) টুৱেণ্টি পইণ্ট কাৰ্য্যৱলী (২) আন্তঃগাঁথনি নিৰীক্ষণ আৰু প্ৰকল্প নিৰীক্ষণ আৰু (৩) স্থানীয় এনেকা উন্নয়ন আঁচনি সংসদৰ উদ্দেশ্য। এই দুটা শাখাৰ বাহিৰেও, ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিসংখ্যীয় আয়োগে ভাৰত চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত (এমঅ'এছপিআই) আৰু স্বায়ত্ত্ব শাসিত অনুষ্ঠান, যেনে ভাৰতীয় পৰিসংখ্যীয় অনুষ্ঠানক সংসদৰ আইন অনুসৰি ৰাষ্ট্ৰীয় গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে।
- পৰিসংখ্যা আৰু কাৰ্য্যৱলী ৰূপায়ণ মন্ত্ৰালয়ে দেশত মুকলি হোৱা পৰিসংখ্যাসমূহৰ গুণগতমানক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে। মুকলি হোৱা পৰিসংখ্যাসমূহ কেন্দ্ৰীয় তথা ৰাজ্যিক চৰকাৰে বেচৰকাৰী উৎস আৰু অধ্যয়নত চলোৱা প্ৰশাসনীয় উৎস, সমীক্ষা আৰু গণনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। মন্ত্ৰালয়ে সম্পাদন কৰা সমীক্ষা বৈজ্ঞানিক নমুনা পদ্ধতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। ক্ষেত্ৰীয় তথ্যসমূহ উৎসৰগীকৃত ক্ষেত্ৰ কৰ্মীৰ দ্বাৰা সংগ্ৰহ কৰা হয়। মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা মুকলি হোৱা পৰিসংখ্যাৰ গুণগতমানৰ ওপৰত জোৰ দি ৰাষ্ট্ৰীয় গাণনিকৰ সংবদ্ধকৰণৰ পদ্ধতিগত সমস্যাসমূহ ৰাষ্ট্ৰীয় গাণনিকৰ উপদেষ্টা সমিতি, ঔদ্যোগিক পৰিসংখ্যাৰ ষ্টেণ্ডিং সমিতি, মূল্য সূচাংকৰ কাৰিকৰী উপদেষ্টা সমিতিয়ে নিৰীক্ষণ কৰে। মন্ত্ৰালয়ে মানদণ্ডসম্পন্ন পৰিসংখ্যীয় প্ৰযুক্তি আৰু বিস্তৃত বিবেচনা তথা নিৰীক্ষণৰ অন্তৰ্গত তথ্যসমূহ শেহতীয়া তথ্যৰ ওপৰত নিৰ্ধাৰণ কৰি সংবদ্ধ কৰে।
- ভাৰত বৰ্তমানে ইণ্টাৰনেচনেল মনিটেৰী ফাণ্ড (আইএমএফ) স্পেচিয়েল ডাটা ডিচছেমিনেচন ষ্টেণ্ডাৰ্ড (এছডিডিএছ)ৰ উপভোক্তা আৰু শেহতীয়াকৈ সকলো মানদণ্ড পূৰণ কৰি আছে। মন্ত্ৰালয়ে এছডিডিএছৰ অধীনত ইয়াৰ তথ্য শাখাসমূহৰ বাবে 'এডভান্স ৰীলিজ কেলেন্ডাৰ' মানি চলে যি মন্ত্ৰালয়ৰ ৱেবছাইটসমূহৰ লগতে আইএমএফৰ ডিচছেমিনেচন ষ্টেণ্ডাৰ্ড বুলেটিন ব'ৰ্ডতো (ডিএছবিবি)বিতৰণ কৰা হয়। মন্ত্ৰালয়ে প্ৰেছ নোট, প্ৰেছ ইনফ'ৰমেছন ব্যু'ৰ' প্ৰেছ ৰীলিজ আৰু ইয়াৰ ৱেবছাইটতো একেসময়তে উক্ত তথ্যসমূহ মুকলি কৰে। এই মন্ত্ৰালয় ভাৰতত SAARC Social Charter প্ৰণয়ন কৰাৰ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰালয় হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। মন্ত্ৰালয়ে ব্যৱস্থাপনাত তথ্যগত আৰু শেহতীয়াকৈ মুকলি হোৱা পৰিসংখ্যাৰ গুণগতমানৰ ওপৰত নিয়মীয়াকৈ কাৰিকৰী সন্মিলন অনুষ্ঠিত কৰে। সমগ্ৰ বিশ্বৰ ভিতৰতে ভাৰতীয় পৰিসংখ্যা ব্যৱস্থাৰ সুনাম আছে। মন্ত্ৰালয়ৰ বিষয়-ববীয়াসমূহ পদ্ধতিগত উন্নয়নৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সংস্থা, ৰাষ্ট্ৰীয় গাণনিক, অনানুষ্ঠানিক খণ্ডৰ পৰিসংখ্যা, বিস্তৃত পৰিসৰৰ নমুনা সমীক্ষা, গণনা অনুষ্ঠিত, সেৱা খণ্ডৰ পৰিসংখ্যা, দৃষ্টিগোচৰ নোহোৱা অৰ্থনীতি, সামাজিক খণ্ডৰ পৰিসংখ্যা, পৰিৱেশগত পৰিসংখ্যা আৰু বিভাগসমূহৰ সৈতেও জড়িত। এই ধৰণৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সন্মিলনসমূহত মন্ত্ৰালয়ৰ বিষয়াসকলৰ অংশগ্ৰহণে যথেষ্ট প্ৰশংসা প্ৰাপ্ত কৰিছে।

I. পৰিসংখ্যীয় কাৰ্যালয়ৰ সংযুক্ত ৰাষ্ট্ৰৰ মৌলিক সিদ্ধান্ত

- ২০১৬ চনৰ জুনৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা হৈছে, পৰিসংখ্যীয় কাৰ্যালয়ৰ সংগ্ৰহ আৰু বিতৰণ পদ্ধতিত পেছাদাৰী স্বতন্ত্ৰতা, নিৰপেক্ষতা, দায়িত্ব আৰু স্বতন্ত্ৰতা বৃদ্ধি কৰা;
- এই আদৰ্শসমূহৰ অধিগ্ৰহণৰ ফলত পৰিসংখ্যীয় কাৰ্যালয় ব্যৱস্থাৰ ওপৰত জনসাধাৰণৰ আস্থা বৃদ্ধি হ'ব আৰু নাগৰিকৰ নাগৰিক অধিকাৰ/চৰকাৰী পৰিসংখ্যাৰ 'জনকল্যাণ' হিচাপে বিবেচিত হ'ব।

II. জিডিপিৰ ভিত্তি বৰ্ষৰ পৰ্যালোচনা আৰু সম্পৰ্কীয় মেৰু'-অৰ্থনৈতিক সমষ্টি

- ৰাষ্ট্ৰীয় গাণনিক যেনে জিডিপি, সঞ্চয়, মূলধন গঠন ইত্যাদিৰ মেৰু'-অৰ্থনৈতিক সমষ্টি যি চিএছঅ'ৰ দ্বাৰা মুকলি কৰা হয়, ইয়াক দেশৰ অৰ্থনৈতিক স্বাস্থ্য হিচাপে গণ্য কৰা হয়;
- ৰাষ্ট্ৰীয় গাণনিকৰ ভিত্তি বৰ্ষ ২০১৫ চনত ২০০৪-০৫ৰ পৰা ২০১১-১২ লৈ সংশোধন কৰা হৈছে।
- সংশোধনী শৃংখলাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা উত্তৰণসমূহ:
- ঔদ্যোগিক পৰিষ্কাৰ মন্ত্ৰালয়ৰ ঔদ্যোগিক ক্ষেত্ৰৰ তথ্যৰ ব্যৱহাৰ খনি, নিৰ্মাণ আৰু সেৱা খণ্ডৰ বাবে প্ৰায় ৫.৫ লাখ।
- শেহতীয়া ৰাষ্ট্ৰীয় নমুনা সমীক্ষাৰ তথ্যৰ ব্যৱহাৰ
- স্থানীয় ক্ষেত্ৰ আৰু স্বায়ত্ত্বশাসিত অনুষ্ঠানসমূহৰ ব্যাপ্তিৰ উত্তৰণ

III. ঔদ্যোগিক উৎপাদন সূচাংকৰ (আইআইপি) ভিত্তি বৰ্ষৰ সংশোধনী

IV. গ্ৰাহক মূল্য সূচাংক (চিপিআই)ৰ ভিত্তি বৰ্ষৰ সংশোধনী

- ২০১৫ চনৰ জানুৱাৰীত মুকলি হোৱা চিপিআইৰ সংশোধনী শৃংখলা
- ভিত্তি বৰ্ষ ২০১০ৰ পৰা ২০১২লৈ পৰিৱৰ্তন কৰা হৈছে
- গ্ৰাহকৰ ব্যয়ৰ সমীক্ষাৰ ম'ডিফাইড মিক্সড ৰেফাৰেন্স পিৰিয়ড (এমএমআৰপি)ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সামগ্ৰীৰ বাস্কেট আৰু ওজন নক্সা-অন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মানৰ সৈতে সামঞ্জস্য।
- প্ৰাথমিক সূচাংকৰ ভিত্তি বৰ্ষৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি আপেক্ষিক মূল্যৰ গুণোত্তৰ মাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ – এয়াও অন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মানৰ সৈতে সামঞ্জস্য।
- গৃহ ভাড়া তথ্যৰ নমুনা আকৃতি ৬,৬৮৪ৰ পৰা ১৩,৩৬৮লৈ দুগুণ কৰা হৈছে।

V. ফ'ৰচ সমীক্ষাৰ পৰ্যায়কালীন শৰ্ম (পিএলএফএছ)

VI. পৰিসংখ্যাৰ সংগ্ৰহ (সংশোধনী) বিল ২০১৭

VIII. জিডিপিৰ মূল্যায়নৰ অগ্ৰীম মুকলি কেলেণ্ডাৰৰ সংশোধনী

- ২০১৭ৰ পূৰ্বে, জিডিপিৰ প্ৰথম অগ্ৰীম মূল্যায়ন সাধাৰণতে ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত মুকলি হৈছিল, কেন্দ্ৰীয় বাজেট দাখিলৰ ৩ সপ্তাহ পূৰ্বে।
- অনাগত বৰ্ষৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় বাজেট প্ৰস্তুতিৰ বাবে জিডিপিৰ প্ৰথম অগ্ৰীম মূল্যায়নে গুৰুত্বপূৰ্ণ ইনপুট প্ৰদান কৰে।
- ২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেট ২০১৭ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পৰিৱৰ্তে ১ ফেব্ৰুৱাৰীত প্ৰদান কৰাৰ লগতে, এমঅ'এছপিআয়ে কেন্দ্ৰীয় বাজেট প্ৰদানৰ পূৰ্বে ২০১৭ চনৰ ৬ জানুৱাৰীত জিডিপিৰ প্ৰথম অগ্ৰীম মূল্যায়ন উপলব্ধ কৰিছিল।
- এই সংশোধনী মুকলি কেলেণ্ডাৰ অনাগত বৰ্ষসমূহৰ বাবেও গ্ৰহণ কৰা হৈছে।

IX. এনএছএছঅ'ৰ সমীক্ষা

- এনএছএছঅ'য়ে বিভিন্ন ধৰণৰ উদ্দেশ্যভিত্তিক আৰ্থ-সামাদিক বিষয়সমূহৰ বাবে বিস্তৃত সীমাৰ সমীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰিছে
- বিগত তিনিটা বৰ্ষত এনএছএছঅ'য়ে নিম্নোক্ত বিষয়সমূহত সমীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰিছে

- ঘৰুৱা পৰ্যটন ব্যয়;
- সেৱা আৰু স্থায়ী সামগ্ৰীৰ ঘৰুৱা ব্যয়;
- বিনিৰ্মাণ, ব্যৱসায় আৰু অন্য সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত অ-ঔদ্যোগিক অ-কৃষি উদ্যম (নিৰ্মাণ বাদ দি); আৰু
- সেৱা ক্ষেত্ৰত উদ্যমিতা লক্ষ্য সমীক্ষা

x. নিয়মাবলী, ই-গভাৰনেঞ্চ আৰু তথ্য বিতৰণৰ মানদণ্ডকৰণ

xi. তথ্য সংগ্ৰহত প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ

- পিএলএফএছত টেবলেটৰ জৰিয়তে তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে কম্পিউটাৰ এছিছটেড পাৰছনেল ইণ্টাৰভিউিং (চিএপিআই) প্ৰযুক্তি
- উদ্যোগসমূহৰ বাৰ্ষিক সমীক্ষা (এএছআই)ৰ বাবে তথ্য উৎসৰ পৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে তথ্য সংগ্ৰহ কৰাৰ বাবে ৱেব-প'ৰ্টেল
- গ্ৰাহক মূল্য সূচাংক (চিপিআই)ৰ অনলাইন তথ্য প্ৰদান-নগৰ অঞ্চলৰ বাবে এনএছএছঅ' ক্ষেত্ৰৰ বিষয়া আৰু গ্ৰামাঞ্চলৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত বিষয়াৰ দ্বাৰা
- ইয়াৰ জৰিয়তে তথ্য সংৰক্ষণ আৰু মুকলিৰ বাবে কম সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়

xii. বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (এছডিজিএছ)

- ছেপ্টেম্বৰ ২০১৫ চনত ৱাৰ্ল্ডবংকই 'টেক্সফৰ্মিং আৱাৰ ৱৰ্ল্ড: দা ২০৩০ এজেণ্ডা ফৰ ছাফ্টেইনবল ডেভেলপমেণ্ট' শীৰ্ষক এক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছিল য'ত ১৭টা বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (এছডিজি) অন্তৰ্ভুক্ত আছিল আৰু ২০৩০ৰ ভিতৰত প্ৰাপ্তি কৰিব পৰাকৈ ১৬৯টা লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল।
- এই সিদ্ধান্তত অংশগ্ৰহণ কৰা ভাৰতেই একমাত্ৰ দেশ।
- এছডিজি লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ বাবে বিস্তৃত অভ্যাস আৰু লগতে ৱাৰ্ল্ডবংক কৌশল গ্ৰহণ কৰা হৈছে
- নিৰ্ণায়কৰ ডৰাষ্ট ফেৰমৱৰ্ক উত্তৰণ কৰা হৈছে আৰু এয়া চূড়ান্ত হোৱাৰ পৰ্যায়ত
- আহমেদাবাদ, লক্ষণৌ, চেন্নাই, গুৱাহাটী, ভূৱনেশ্বৰত সমূহ ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলকে ধৰি আঞ্চলিক এছডিজি কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

xiii. মাল্টিলিটাৰেল ফ'ৰামত শেহতীয়া পদক্ষেপ

xiv. ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ সামৰ্থ্য নিৰ্মাণ

xv. স্থানীয় এলেকা উন্নয়ন আঁচনিৰ সংসদীয় সদস্য (এমপিএলএডিএছ)

- এমপিএলএডিএছৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি আঁচনি প্ৰণয়নৰ ব্যৱস্থা
- জনকল্যাণৰ বাবে নিৰ্দেশনামূলীত বিভিন্ন সংশোধনী কৰা হৈছে।

XVI. আন্তঃগাঁথনি প্ৰকল্পৰ নিৰীক্ষণ

XVII. প্ৰকাশন

XVIII. ভাৰতীয় পৰিসংখ্যীয় অনুষ্ঠান

XIX. আঞ্চলিক বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (এছডিজি) কৰ্মশালা

XX. কেন্দৰীয় ক্ষেত্ৰীয় প্ৰকল্পৰ পৰ্যালোচনা আৰু এমপিএলএডিএছ

XXI. অল-ইণ্ডিয়া আইআইপিৰ নতুন শৃংখলাৰ বাবে তথ্য ব্যৱহাৰকাৰীৰ কৰ্মশালা

RDS/sk/MANN

(Release ID: 1513525) Visitor Counter : 6

